Lietas arhīva Nr. C-0275-17/2
ECLI:LV:KURT:2017:0928.C19027517.1.S
Lieta Nr. C19027517

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā 2017.gada 28.septembrī

Kuldīgas rajona tiesa,
tiesnese Liena Jansone,
rakstveida procesā izskatīja civillietu *Lindorff Oy* Latvijas filiāle maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu. Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītāja cēlusi prasību pret atbildētāju, kurā lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja galveno parādu 1886 EUR, aizdevuma lietošanas līgumiskos procentus 727,98 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 606,66 EUR, līgumsodu 181,30 EUR, samaksātos tiesas izdevumus – valsts nodevu 370,82 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, kā arī lūdz noteikt prasītājas tiesības saņemt 6 % gadā no neapmaksātās pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai). Prasību pamato uz Civillikuma 1., 1587., 1651., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1793., 1801., 1828., 1838., 1943.pantu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs un AS „GE Money" noslēguši Aizdevuma līgumu Nr.1121724957 (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam ticis izsniegts aizdevums 1500 LVL. Saskaņā ar Līguma grafiku noteikts termiņš 36 mēneši (līdz 2011.gada 15.septembrim) aizdevuma pamatsummas 1500 LVL un aizdevuma lietošanas procentu 704,56 LVL atmaksai, veicot ikmēneša maksājumu 61,24 LVL.

2011.gada 14.septembrī starp AS „GE Money" un prasītāju noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kura nosacījumiem prasītāja ieguvusi prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām.

Prasītājai ticis cedēts prasījums pret atbildētāju, kas sastāv no pamatsummas parāda 1325,49 LVL un procentu parāda 511,63 LVL. Prasītāja atbilstoši Cesijas līguma 1.2.punktam izmantojusi savas tiesības aprēķināt līgumsodu un prasa arī līgumsoda samaksu par nokavētiem maksājumiem, kurus atbildētājam bijis jāveic saskaņā ar Līguma noteikumiem un atmaksas grafiku.

Atbildētājs savas saistības neesot izpildījis, tādējādi uz prasības iesniegšanas brīdi atbildētājam ir izveidojusies parāda summa, kādu lūdz piedzīt prasītāja.

Atbildētājam, neveicot apmaksu, sācies nokavējums. Saskaņā ar Līguma noteikumiem prasītājai noteiktas tiesības aprēķināt un pieprasīt līgumsodu 10 % apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu prasītāja aprēķinājusi līgumsodu 181,30 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1756., 1759.pantu prasītāja uzskata, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 606,66 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 16.septembra līdz 2017.gada 26.janvārim.

Prasītāja norāda, ka pirms prasības celšanas tiesā prasītāja ir vērsusies pret atbildētāju ārpustiesas kārtībā ar pieprasījumu samaksāt parādu, taču atbildētājs nav veicis parāda samaksu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, *ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu*. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu, *tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.*

Prasītāja nav lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē. Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis un iztiesāt lietu tiesas sēdē nav lūdzis.

Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} un 250.^{26} panta nosacījumiem tiesa nolēmusi izskatīt lietu rakstveida procesā, nosakot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt Kuldīgas rajona tiesas kancelejā 2017.gada 28.septembrī, un 2017.gada 22.martā nosūtījusi par to pusēm paziņojumu (lietas 36.-37.lapa).

Novērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojumu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis (Civillikuma 1943.pants).*

2008.gada 2.septembra Aizdevuma līgums Nr. 1121724957 (lietas 10.-11.lapa, turpmāk - Līgums) apliecina, ka AS „GE Money" kā aizdevējs, bet atbildētājs kā aizņēmējs ir noslēguši līgumu, saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmies 36 mēnešu laikā atmaksāt aizdevuma pamatsummu 1500 LVL un procentus par aizdevuma lietošanu 704,56 LVL.

Šādos apstākļos tiesa secina, ka starp AS „GE Money" un atbildētāju izveidojās tiesiskas aizdevuma līguma attiecības, no kurām atbildētājam izriet pienākums atmaksāt saņemto aizdevumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.pantu *prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma (..).*

2011.gada 14.septembra Cesijas līguma izraksts (lietas 12.lapa), Izraksts no 2011.gada 14.septembra Cesijas līguma Pielikuma Nr.1 (lietas 14.lapa) apliecina, ka starp AS „GE Money" un *Lindorff Oy* Latvijas filiāli noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru AS „GE Money" savas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no 2008.gada 2.septembra Līguma ir cedējusi prasītājai.

Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.*

Līdz ar to ir atzīstamas prasītājas no 2008.gada 2.septembra Līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Parāda aprēķins (lietas 16.-17.lapa) apliecina, ka atbildētājs kopš 2009.gada 15.marta neveic no Līguma izrietošos maksājumus pilnā apmērā, kā rezultātā atbildētājs saskaņā ar Līgumā noteikto nav līdz 2011.gada 15.septembrim veicis aizdevuma pamatsummas 1325,49 LVL (1886 EUR) atmaksu. Ņemot vērā, ka samaksas termiņš saskaņā ar Līgumu ir iestājies 2011.gada 15.septembrī, tiesa atzīst par pamatotu prasību daļā par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 1886 EUR piedziņu no atbildētāja.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu* (konkrētajā gadījumā to paredz līgums).

Līgums (lietas 10.-11.lapa) apliecina, ka atbildētājam pielīgta saistība par aizdevuma lietošanu maksāt 27 % gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Maksājumu grafiks (lietas 10. lapa), parāda aprēķins (lietas 16.-17.lapa) apliecina, ka atbildētājs nav veicis līgumisko procentu par aizdevuma lietošanu samaksu par laika periodu no 2009.gada 15.marta līdz 2011.gada 15.septembrim 727,98 EUR.

Ievērojot apstākli, ka puses Līgumā ir vienojušās par procentu apmēru un samaksas termiņu, kā arī to, ka tiesa nekonstatē, ka prasītāja, veicot līgumisko procentu apmēru, to būtu aprēķinājusi lielākā apmērā, nekā to paredz Līgums, tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasību daļā par līgumisko procentu, kas aprēķināti par laika periodu no 2009.gada 15.marta līdz 2011.gada 15.septembrim, 727,98 EUR piedziņu no atbildētāja.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu, *procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem*. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Prasītājas paskaidrojumi un parāda aprēķins (lietas 16.-17.lapa) apliecina, ka laika posmā no 2011.gada 16.septembra līdz 2017.gada 26.janvārim atbildētājs nav veicis aizdevuma pamatsummas 1886 EUR atmaksu. Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu prasītājas veikto likumisko nokavējuma procentu aprēķinu. Līdz ar to, nekonstatējot kļūdas likumisko procentu aprēķinā, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami likumiskie nokavējuma procenti, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 16.septembra līdz 2017.gada 26.janvārim 606,66 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu, katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības. Savukārt saskaņā ar likuma „Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību" 21.pantu, līgumiem, kuri noslēgti līdz 2013.gada 31.decembrim un kuros ietverts pienākums maksāt līgumsodu, ja šo līgumu darbība turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra un līdz 2014.gada 31.decembrim par tiem nav celta prasība tiesā, ar 2015.gada 1.janvāri ir piemērojami grozījumi Civillikuma 1716., 1717., un 1722.pantā par līgumsoda noteikumiem un grozījumi Civillikuma 1843.pantā par parāda samaksas kārtību.

Līdz ar to, lai gan Līgums ir noslēgts 2008.gada 2.septembrī, ievērojot apstākli, ka Līguma darbība pēc 2014.gada 1.janvāra tika turpināta, un prasītāja vienpusēji no pušu noslēgtā Līguma nav atkāpusies, tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā izšķirot jautājumu par Līgumā noteiktā līgumsoda piedziņu, ir piemērojamas Civillikuma normas par līgumsoda noteikumiem, kuras stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. *Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.*

Saskaņā ar Līguma 5.1.punktu, ja aizņēmējs kavē līgumā noteiktos maksājumus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 10 % apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājai ir pielīgtas tiesības Līgumā pielīgto saistību nepienācīgas izpildes gadījumā prasīt no atbildētāja līgumsodu.

Tiesa atzīst, ka prasītājas noteiktais līgumsods 10 % apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu ir atzīstams par samērīgu un nav pretrunā labticīguma un samērīguma principiem. Līdz ar to, ievērojot apstākli, ka prasītāja līgumsodu ir aprēķinājusi 10 % apmērā no pamatparāda summas, kas nepārsniedz likumā noteikto pieļaujamā līgumsoda maksimālo apmēru, tiesa, nekonstatējot kļūdas prasītājas veiktajā līgumsoda aprēķinā, atzīst par pamatotu un apmierināmu prasību daļā par līgumsoda 181,30 EUR piedziņu no atbildētāja.

Civillikuma 1838.pants nosaka, *ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesai nekādus pierādījumus par to, ka viņš ir veicis no Līguma izrietošos maksājumus lielākā apmērā, nekā norāda prasītāja. Līdz ar to tiesa atzīst, ka, ņemot vērā spriedumā norādīto argumentāciju, prasība ir apmierināma pilnībā, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai pamatparādu 1886 EUR, līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu 2009.gada 15.marta līdz 2011.gada 15.septembrim 727,98 EUR, likumiskos procentus par laika periodu no 2011.gada 16.septembra līdz 2017.gada 26.janvārim 606,66 EUR un līgumsodu 181,30 EUR.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus [..] proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram [..]*.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi par nomaksāto valsts nodevu 370,82 EUR, ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1757. un 1765.pantiem tiesa nosaka prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja procentus – 6 % gadā no piedzītās parāda pamatsummas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42., 56., 189. - 193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu *Lindorff Oy* Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. 40003514990, aizdevuma pamatsummu 1886 EUR (viens tūkstotis astoņi simti astoņdesmit seši *euro*), līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 15.marta līdz 2011.gada 15.septembrim 727,98 EUR (septiņi simti divdesmit septiņi *euro* un 98 centi), likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2011.gada 16.septembra līdz 2017.gada 26.janvārim 606,66 EUR (seši simti seši *euro* un 66 centi), līgumsodu 181,30 EUR (simtu astoņdesmit viens *euro* un 30 centi) un tiesas izdevumus 375,52 EUR (trīs simti septiņdesmit pieci *euro* un 52 centi).

Noteikt *Lindorff Oy* Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. 40003514990, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad atbildētāja mantu pārdod izsolē, vai līdz brīdim, kad iestājas Civillikuma 1763.pantā norādītie apstākļi, procentus – 6 % apmērā gadā no piedzītās parāda pamatsummas – 1886 EUR.

Samaksa veicama *Lindorff Oy* Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. 40003514990, *Nordea Bank AB* Latvijas filiāle kontā Nr. LV83NDEA0000081667899.

Noteikt, ka atbildētājs spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteikto, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 28.septembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese L. Jansone